7/6361
ekcevap

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

**Sayı** : **B.02.0.004/01755**

**Konu** :

12/07/2005

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

**İlgi** :a) 30.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6361-11496/34059 sayılı yazı.
b) 06.06.2006 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-448-15/2602 sayılı yazı.
c) 27.06.2005.tarih ve B.02.0.004/1571 sayılı yazımız.

İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/6361 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

**Prof.Dr.Mehmet AYDIN**
**Devlet Bakanı**

EK-1 Cevap (1 Sayfa)

**DAĞITIM** :
**Gereği** :
T.B.M.M. Başkanlığına

**Bilgi** :
Başbakanlığa

7/6361

ekcevap

**İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'in 7/6361 esas nolu yazılı soru önergesine verilen cevap:**

**1. ve 6. soruların cevabı:**

Muhtelif ortodoks patrikhane temsilcilerinin katılımıyla, 23 Mayıs 2005 tarihinde Fener Rum Ortodoks Patriği Bartholomeos'un başkanlığında İstanbul'da Ortodoks Kiliseleri Uluslararası Konseyi toplantısı yapılmıştır.

Söz konusu toplantının ve ele aldığı konunun Ortodoksluğa ait ve Ortodoks kiliselerinin iç işlerini ilgilendiren nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Bunun ülkemiz yargı sistemini ilgilendiren bir yanı bulunmamaktadır.

Ülkemizin Ortodoks dünyasının kendi bünyesindeki konulara ve görüş ayrılıklarına taraf olması söz konusu olmadığı gibi, Fener Rum Ortodoks Patriğinin söz konusu icraatının ülkemiz açısından herhangi bir sonuç doğurması da mümkün değildir.

Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi Rum Ortodoks vatandaşlarımıza verdiği ruhani hizmeti, herhangi bir müdahale ve ayrımcılığa maruz kalmadan sürdürmektedir.

Bahse konu toplantının İstanbul'da yapılması Türkiye'nin Patrikhaneye atfedilen "Ekümeniklik" sıfatına ilişkin bilinen görüş ve tutumunda bir değişiklik anlamına gelmemektedir.

**2 ve 3. soruların cevabı:**

Lozan Barış Antlaşması'nın metninde gayrimüslim azınlıkların din, siyaset, ibadet ve eğitim özgürlükleri geniş biçimde düzenlenmiş olmakla birlikte Fener Rum Patrikhanesine ve Patriğe ilişkin herhangi bir hüküm yer almamaktadır. Ancak Patrikhane konusu Lozan Barış Konferansı'nda etraflıca tartışılan hususlardan birini teşkil etmiştir.

Patrikhaneye ilişkin müzakereler öncelikle Ahali Mübadele Alt Komisyonu bünyesinde sürdürülmüş, tarafların görüş ayrılıkları nedeniyle bir sonuca ulaşılamadığından Alt Komisyon Başkanı Montagna'nın başvurusu üzerine Lord Curzon'un başkanlığındaki Birinci Komisyona (Arazi ve Askeri Komisyonu) havale edilmiştir.

Uzun süren müzakereler neticesinde, taraflar arasında Patrikhanenin bir Türk kurumu olarak, siyasi ve idari işlerle iştigal etmemek ve ülkemizdeki Rum Ortodoks vatandaşlarımıza sadece ruhani hizmet vermek koşuluyla İstanbul'da kalmasına rıza gösterilmiştir. Türk Heyeti Başkanı İsmet Paşa'nın, Müttefiklerinin ve Yunan heyetinin bu yöndeki resmi konuşmalarının ve verdikleri garantilerin senet olarak görüldüğüne dair beyanları Lozan Barış Konferansının 10 Ocak 1923 tarihli oturumunun tutanaklarında yer almıştır.

Patrikhane'nin konumu, Lozan Barış Konferansından mutabık kalınan çerçevede değerlendirilmektedir. Hükümetimizin Patrikhane'nin statüsü ve faaliyetlerinin kapsamı hakkında bilinen görüşleri gayet açıktır.

**4, 5. ve 7. soruların cevapları**

Ermenistan Anayasası, Türkiye topraklarını kasteden "Batı Ermenistan" ibaresini içeren Bağımsızlık Bildirgesi'ne atıfta bulunmaktadır.

Yunan Anayasası'nda yer aldığı belirtilen hususlar ise Ortodoksluklu ilgili genel ifadelerden ibaret olup, Türk-Yunan ikili ilişkilerini ilgilendiren unsurları içermemektedir.